

Aan de gemeenteraad van Waalre

Uw brief van

Uw kenmerk

Afdeling/Ambtenaar
RO / D. Dings

Onderwerp

Ons kenmerk

Datum
12 juli 2016

Integrale Strategie Ruimte

VERZONDEN 15 JULI 2016

Geachte leden van de raad,

Binnen de MRE-regio wordt gezamenlijk gewerkt aan het opstellen van een Integrale Strategie Ruimte voor onze regio. Het wordt een gezamenlijk en breed gedragen toekomstbeeld op de hoofdstructuur voor de regio voor de komende 20 jaar. Uitgangspunt is het ontwikkelen van een flexibele en 'levende' kaart van de regionale hoofdstructuur; denk aan knooppunten, infrastructuur, campussen, landschap en specifieke kwaliteitsmilieu's. De strategie/kaart heeft geen juridische betekenis maar bevat richtinggevende elementen en een samenwerkings-agenda van alle partners die de basis vormt voor gezamenlijke afspraken en gezamenlijk handelen.

Beoogd resultaat

Het doel van de Integrale Strategie Ruimte is om de fysieke randvoorwaarden te scheppen om onze Brainportregio nog beter laten ontwikkelen, in de stad en in het landelijk gebied. Dit doen we door de woon-, werk- en leefomgeving in de regio te verbeteren. De kwaliteiten die er al zijn worden hierbij benut. De regiogemeenten hebben verschillende kwaliteiten, en samen maakt dat een goed pakket.

De input voor de Integrale Strategie Ruimte bestaat uit drie pijlers. Ten eerste komt input van de vier subregio's. Hiertoe zijn een 4-tal subregionale profielen opgesteld waarin staat wat vanuit de eigen identiteit de ontwikkelrichting is die de subregio nastreeft. De tweede is de input van de andere werkplaatsen van de Metropoolregio Eindhoven. Samen met de andere werkplaatsen wordt in beeld gebracht wat de ruimtelijke consequenties van hun werk zijn en welke ruimtelijke maatregelen de ambities van de werkplaatsen kunnen ondersteunen. Tot slot zijn enkele specifieke thema's in beeld die vooral door de zogenaamde Triple Helix partners (kennisinstituten, bedrijfsleven) zijn ingebracht.

Profiel Schets Stedelijk Gebied

Waalre maakt onderdeel uit van de subregio Stedelijk Gebied. In ambtelijke samenwerking is de afgelopen periode gewerkt aan het opstellen van dit gebiedsprofiel (propositie) "Het beste van twee werelden" (zie bijlage).

Het Stedelijk Gebied heeft als kracht om het beste van 2 werelden te combineren: het vormt een bruisend ruimtelijk-economisch hart van de Brainport en het biedt anderzijds rust en ruimte in het groene ommeland. Technologie, design en innovatie zijn daarbij zeer onderscheidende kenmerken. Innovatief, gericht op samenwerking en veerkracht zijn belangrijke kernkwaliteiten. Binnen de regio staat het (hoog) stedelijke karakter centraal, maar dit combineert moeiteloos met de cultuurhistorische en groene waarden in het gebied

De belangrijkste, onderscheidende kwaliteiten daarbij zijn:

- *Ruimtelijk-economisch*: Hightech- en maakindustrie, stedelijkheid (concentratie van voorzieningen), de luchthaven. Campussen (HTCE, Automotive, Tu/e en BIC) en de industriële clusters van ASML, DAF en Philips vormen de economische kern van de regio. Kennisinstanties. Grote diversiteit van woonmilieus (van 'hoogstedelijk' tot 'dorps')
- *Sociaal-Cultureel*: Strijp S, de vele evenementen (o.a. GLOW, DDW) en het verenigingsleven. Hoogwaardige sportvoorzieningen. Cultuur-historisch erfgoed.
- *Ecologisch/ruimtelijk*: groene dooradering stad/land, natuur is altijd dichtbij, groene zones als gastheer voor voorzieningen, campussen en stedelijke functies.

Naast deze kernkwaliteiten staat de regio ook voor een aantal grotere opgaven:

- *Versterken vestigingsklimaat inclusief de woonopgave*: doorontwikkeling Brainport, experimenteerruimte / proeftuinen / living labs, ontwikkelen van onderscheidende woonmilieus voor alle doelgroepen
- *Groene basis op orde*: behoud en versterken natuur, landschappelijke en water waarden, investeren in stad - land zones
- *Behoud en versterking van nationale en regionale stedelijke voorzieningen*
- *Transformatie*: plek zoekt inhoud: fabriekscomplexen, kantoren, maatschappelijk en religieus erfgoed tot voormalige agrarische opstallen. Er is niet altijd voldoende programma.
- *Versterken unieke karakter*: trots op regio, versterken hoogstedelijkheid, behoud van stedelijkheid versus het dorpse karakter (mozaïek);
- *Duurzaamheid / Klimaatbestendigheid*: hittestress en klimaatadaptie zijn belangrijk; technologie inzetten voor duurzaamheids-vraagstukken

Ons inziens brengt het profiel goed in beeld hoe het gebied zich onderscheidt van andere regio's en hoe dit onderscheid als kracht kan worden ingezet. Voor het volledige profiel wordt hier kortheidshalve naar bijgevoegd profiel Stedelijk Gebied "Het beste van twee werelden" (juni 2016)".

Kanttekeningen en aanvullingen

In de subregionale profielschets is weinig ruimte voor een profiel van de afzonderlijke gemeenten alsook hun verhouding hierbij tot de totale regio. Ons inziens moet hieraan meer aandacht worden besteed. Zo positioneert Waalre zich binnen de (sub)regio als de meeste aantrekkelijke, groene woongemeente (beste woongemeente van Zuid-Nederland volgens de jaarlijkse Elseviers-ranglijst). Door zijn ligging, bebouwing en prachtige omgeving vormt het binnen het stedelijk gebied een groene buffer in de overgang naar een meer landelijke omgeving. Door de gunstige ligging aan de A2 en A67 zijn wij uitstekend bereikbaar. Ook de luchthaven Eindhoven Airport op 10 autominuten van Waalre draagt hieraan bij. Hierdoor heeft Waalre een sterke aantrekkingskracht als woongemeente, specifiek ook voor de kenniswerkers in de regio. Deze unieke Waalrese woonkwaliteit is daardoor van meerwaarde voor de verdere ontwikkeling van de Brainport-regio ('livingroom'). Daarnaast positioneert Waalre zich meer en meer als innovatieve netwerkgemeenten. Op lokale schaal zijn we op dit moment op diverse terreinen vernieuwend bezig of vinden pilots plaats (sociaal domein, beheer openbaar groen, duurzaamheid, gemeenschapshuizen e.d.). Goede ervaringen op de lokale, Waalrese schaal kunnen vervolgens regionaal verder worden uitgerold (proeftuin-gemeente).

Wij hechten er aan dat in de Integrale Strategie Ruimte meer ruimte is voor deze lokale, onderscheidende identiteiten waardoor de regio als totaal wordt verrijkt.

Aanvullend op de subregionale profielschets voor het Stedelijk Gebied zijn daarnaast ons inziens voor Waalre een tweetal Waalrese opgaven van belang om goed te verankeren in de Integrale Strategie Ruimte:

- a. *De integrale gebiedsopgave "Dommeldal-de Hagt"* (samenwerking Waalre, Veldhoven, Eindhoven, provincie, Waterschap)

Doel: verhogen van de beleefbaarheid van het landschap; nieuwe natuur en recreatie, creëren van een aantrekkelijk uitloopgebied voor campussen HTC en ASML/MMC, slowlane.

- b. *Herinrichting van de huidige Eindhovenseweg (N69):*

Waalre is blij dat de West Parallel wordt gerealiseerd. Dat biedt kansen voor Waalre en de regio. Nu dient nog de huidige N69 een inrichting te krijgen die past bij de nieuwe functie. Belangrijkste drie thema's voor Waalre zijn in dat verband.

1. Leefbaarheid in de dorpen Aalst en Waalre: fors terugdringen van doorgaand verkeer van Eindhovenseweg en voorkomen van sluipverkeer door de kern Waalre. De huidige N69 heeft een nadelige invloed op gezondheid en veiligheid (geluidhinder, slechte luchtkwaliteit, oversteekbaarheid), kortom leefbaarheid.

2. Verbetering van de bereikbaarheid van de regio en de stad Eindhoven.

Wij zien kansen voor nieuwe vormen van openbaar vervoer, met name in de ontwikkeling van een fijnmazig lokaal vervoersnetwerk (samen met inwoners), aanvullend op een hoogfrequente en betrouwbare HOV-lijn

Eindhoven-Aalst-Valkenswaard. Ook moet er aandacht zijn voor een verdere verbinding met het achterland (Hasselt België).

Kansen benutten voor een verdere afstemming met het stedelijk gebied om de bereikbaarheid o.a. met het openbaar vervoer te verbeteren en kansen voor toepassing innovatieve Smart Mobility oplossingen (inzet slimme benutting West Parallel, innovatieve benutting rijstroken en alternatieve vervoersvormen uit de samenleving).

De Integrale Strategie Ruimte dient tevens te kunnen dienen als basis voor een lokale 'Omgevingsvisie' op basis van de nieuwe Omgevingswet. In 2019 zal de nieuwe Omgevingswet worden ingevoerd. Een van de sturingselementen daarbij is de "Omgevingsvisie", zijnde een strategisch, integraal plan voor de leefomgeving op basis van een lange termijnvisie.

De Integrale Strategie Ruimte bestrijkt dezelfde thema's en kan ons inziens daarom, mits hiertoe voldoen aandacht is, goed dienen als basis voor meer lokale omgevingsvisies binnen het plangebied. Ook de Provincie heeft inmiddels aangegeven er voorstander van te zijn dat de Integrale Strategie Ruimte ook "Omgevingsvisieproof" is (dus voldoet aan de aanstaande wettelijke verplichtingen).

Duurzaamheid

In de gehele MRE-regio zou duurzaamheid hoog in het vaandel moeten staan, het heeft daar ook de technische mogelijkheden en (innovatieve) denkkraft voor. In het subregionaal profiel Stedelijk Gebied komt het thema ons inziens echter nog maar beperkt aan de orde.

Waalre is als trekker van de Gesprekstafel Duurzaamheid samen met de Metropoolregio Eindhoven bezig met een inventarisatie van de regionale samenwerking op het gebied van het thema Duurzaamheid. Als een resultaat hiervan zijn wij in gesprek gekomen met het ministerie van I&M en de VNG. Zij zien veel in de geschetste aanpak en willen deze ook van harte ondersteunen (financieel, kennis en expertise). Inmiddels heeft ook de Provincie aangegeven (o.a. financieel) ondersteuning te willen geven. Dit betekent dat voor dit traject van de regio zelf geen financiële bijdrage meer wordt gevraagd.

'Energie' is het duurzaamheidsthema met een belangrijk ruimtelijke componenten t.b.v. een integrale strategie ruimte. Inmiddels draait er een werkgroep op het thema Energie. Waalre is trekker van deze opgave. De werkgroep werkt aan een integrale inventarisatie energieverbruik; besparingspotentieel en de potenties voor verschillende energietechnieken (oa windmolens, zonnepanelen, biomassacentrales) voor de gehele regio. Dit moet leiden tot een kansenkaart voor de regio, als een van de kaarten van de Integrale Strategie Ruimte.

Het duurzaamheidsthema lijkt dus inmiddels volwaardig te worden verankerd in de Integrale Strategie Ruimte.

Vervolgproces

De Integrale Strategie Ruimte dient uiteindelijk door alle betrokken gemeenteraden te worden vastgesteld. Afgelopen april zijn de raadsleden uit de regio bijgepraat over het proces om te komen tot de Strategie Ruimte. Op 6 juli jl. is er een bijeenkomst geweest voor de raadsleden van het Stedelijk gebied waar dit onderwerp ook op de agenda stond.

Daarnaast wordt gewerkt aan een werkconferentie in het najaar 2016 voor materiedeskundigen vanuit gemeenten en regio, de colleges en gemeenteraden.

Ook zal in het proces afstemming met maatschappelijke partijen plaatsvinden. Streven is dat voor eind 2016 de Integrale Strategie Ruimte door alle gemeenteraden kan worden vastgesteld.

Wij zullen onze bovengenoemde kanttekeningen schriftelijk onder de aandacht brengen van de bestuurlijk trekker van deze opgave binnen de MRE-regio.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

de secretaris,

19

drs. J.W.F. Compagne

de burgemeester,

drs. J.W. Brenninkmeijer